

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia antiga da Península Ibérica

Materia	Historia antiga da Península Ibérica			
Código	002G250V01501			
Titulación	Grao en Xeografía e Historia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Reboreda Morillo, Susana Maria			
Profesorado	Adalid Rodríguez, Montserrat Reboreda Morillo, Susana Maria			
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	Coñecemento dos principais acontecementos e dos procesos de cambio e permanencia que tiveron lugar ao longo da Historia Antiga da Península Ibérica seguindo unha perspectiva diacrónica. Trátase de incentivar a actitude crítica dos alumnos mediante a análise actualizada da realidade da Península Ibérica na Antigüidade.			

Competencias de titulación

Código	
A13	Conciencia de respecto polos puntos de vista que se derivan de antecedentes culturais/nacionais
A14	Coñecemento da estrutura diacrónica xeral do pasado.
A16	Coñecemento detallado dun ou máis períodos específicos do pasado da humanidade
A19	Coñecemento da historia nacional propia
A23	Capacidade de identificar e utilizar apropiadamente fontes de información para a investigación histórica.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B3	Capacidade de organización e planificación
B4	Comunicación oral e escrita no idioma propio.
B5	Capacidade de xestión da información e o coñecemento
B7	Capacidade de razoamento crítico.
B11	Capacidade de aprendizaxe autónoma

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer detalladamente a evolución das comunidades asentadas no territorio peninsular durante a Antigüidade e as transformacións socioeconómicas e políticas que se producen durante este período da historia.	A16 A19	B1 B5
Comprender as razóns que motivan os procesos de cambio e permanencia que se deron ao longo da Idade Antiga na Península Ibérica.	A14	B1
Respectar os puntos de vista que se derivan dos antecedentes culturais e nacionais, neste caso relacionados coa época antiga, adquirindo capacidade de razoamento crítico.	A13	B7
Utilizar diferentes instrumentos de recompilación de información e manexar as distintas fontes coas que se elabora a historia antiga, tanto arqueolóxicas como escritas, para ser capaz de organizar e planificar, realizar e presentar pequenas investigacións individuais que contribúan á adquisición dun coñecemento racional, non memorístico da materia.	A23	B3 B4 B11

Contidos

Tema

1. Hispania Prerromana.	1.1. Fontes para o estudo da Historia Antiga da Península Ibérica. 1.2. Hispania Prerromana I: Os pobos prerromanos da Península. 1.3. Hispania Prerromana II: Os pobos colonizadores. 1.4. A conquista de Hispania por Roma.
2. Hispania Romana: O Alto Imperio.	2.1. Hispania Romana I: O Principado de Augusto e a dinastía Xulio-Claudia. 2.2. Hispania Romana II: Dinastías Flavia e Antonina. 2.3. Hispania Romana III: Os Severos e a crise do s.III. 2.4. Hispania Romana IV: A Tetrarquía e o xurdimento das fórmulas Baixo Imperiais.
3. O Baixo Imperio e os inicios do período medieval.	3.1. A monarquía Constantianiana e Valentiniana. 3.2. As penetracións bárbaras e os primeiros reinos xermánicos de Hispania. 3.3. O desenvolvemento cultural de Hispania nos s. IV-V. 3.4. A fin da presenza romana en Hispania.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos tutelados	6	25	31
Titoría en grupo	5	0	5
Actividades introdutorias	1.5	0	1.5
Traballos de aula	8	10	18
Sesión maxistral	25	30	55
Probas de resposta curta	2.5	13	15.5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	22	24
Outras	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos tutelados	Traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado, orientados ao manexo de instrumentos de recompilación de información e de distintas fontes coas que se elabora a historia antiga. A asignación de traballos deberá quedar resolta no primeiro mes do cuadrimestre.
Titoría en grupo	Sesións orientadas ao seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, preparación das actividades e probas de avaliación e á aclaración das diversas dúbidas que vaian xurdindo sobre aspectos da materia.
Actividades introdutorias	Sesións orientadas a presentar a materia, a tomar contacto co alumnado e a reunir información sobre os seus coñecementos previos sobre o temario, as súas motivacións e intereses.
Traballos de aula	Actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula relacionados cos contidos introducidos nas sesións maxistrais que inclúan a análise e comentario crítico das fontes propias da historia antiga, a resolución de comentarios e composicións de texto histórico, mapas e a análise e interpretación de materiais gráficos e audiovisuais.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor das claves fundamentais de cada un dos bloques temáticos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	TRABALLOS TUTELADOS: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución dos traballos realizados polo alumnado. TRABALLOS DE AULA: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula polo alumnado. TITORÍAS EN GRUPO: Seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, preparación das actividades e probas de avaliación e aclaración das diversas dúbidas que vaian xurdindo sobre aspectos da materia. PROBAS DE RESPONDA CURTA: Seguimento individualizado do proceso de aprendizaxe autónomo do alumno. Ao longo do cuadrimestre realizaranse dúas probas de resposta curta para ter conta das competencias que os alumnos van adquirindo no desenvolvemento da materia.
Titoría en grupo	TRABALLOS TUTELADOS: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución dos traballos realizados polo alumnado. TRABALLOS DE AULA: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula polo alumnado. TITORÍAS EN GRUPO: Seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, preparación das actividades e probas de avaliación e aclaración das diversas dúbidas que vaian xurdindo sobre aspectos da materia. PROBAS DE RESPONDA CURTA: Seguimento individualizado do proceso de aprendizaxe autónomo do alumno. Ao longo do cuadrimestre realizaranse dúas probas de resposta curta para ter conta das competencias que os alumnos van adquirindo no desenvolvemento da materia.

Traballos de aula TRABALLOS TUTELADOS: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución dos traballos realizados polo alumnado. TRABALLOS DE AULA: Seguimento individualizado das actividades orientadas á resolución de exercicios prácticos na aula polo alumnado. TITORÍAS EN GRUPO: Seguimento e orientación sobre o estudo de contidos, preparación das actividades e probas de avaliación e aclaración das diversas dúbidas que vaian xurdindo sobre aspectos da materia. PROBAS DE RESPONSA CURTA: Seguimento individualizado do proceso de aprendizaxe autónomo do alumno. Ao longo do cuadrimestre realizaranse dúas probas de resposta curta para ter conta das competencias que os alumnos van adquirindo no desenvolvemento da materia.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	Presentación e entrega, na data sinalada, dos traballos realizados de xeito individual ou en grupo polo alumnado. Valorarase, a maiores do marco teórico do traballo, a súa estrutura, a calidade da documentación empregada e a reflexión crítica sobre as fontes, a orixinalidade e rigor, a presentación formal do mesmo e a coherencia na súa exposición e defensa.	15
Traballos de aula	Presentación e entrega, nas datas sinaladas e conforme aos parámetros indicados, dos exercicios prácticos indicados.	10
Probas de resposta curta	Valoraranse o dominio dos coñecementos teóricos e operativos da materia, así como a capacidade de síntese e a coherencia na redacción. Ao longo do cuadrimestre realizaranse dúas probas de resposta curta.	5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Valoraranse os coñecementos teóricos da materia, a estruturación de ideas e a precisión e claridade expositiva a través dunha proba de avaliación sobre os tres grandes temas-bloque do programa. Esta proba incluírá tanto probas de contido teórico como comentarios de texto, mapas ou gráficas.	60
Outras	Asistencia e participación activa nas sesións teóricas e prácticas, titorías e outras actividades. Realizarase un control diario da mesma	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todos os estudantes matriculados na materia teñen dereito a realizar os exames finais (Artigo 12 do Regulamento de Estudantes da Universidade de Vigo). Aqueles alumnos que non poidan acollerse á modalidade presencial serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará un 30% desta.

Bibliografía. Fontes de información

- AA.VV. *Historia de España Antigua: Tomo I: Protohistoria. Tomo II: Hispania romana*. Madrid: Cátedra, 1983.
- Abascal, J.M. e Espinosa, U., *La ciudad hispano-romana*. Logroño: Colegio Oficial de Aparejadores y A.T. de la Rioja, 1989.
- Alvar, J e Blázquez, J.Mª., *Los enigmas de Tarteso*. Madrid: Cátedra. 1993.
- Alvar Ezquerro, J. (dir.), *Entre Fenicios y Visigodos. La Historia Antigua de la Península Ibérica*. Madrid: La Esfera de los Libros, 2008.
- Arce, J., *El último siglo de la España romana: 284-409*. Madrid: Alianza Editorial, 1982.
- Aubet, Mª E., *Tiro y las colonias fenicias de occidente*. Barcelona: Crítica, 1994.
- Blázquez, J. Mª., *Religiones en la España Antigua*. Madrid: Cátedra, 1991.
- Burillo, F., *Los Celtíberos*. Barcelona: Crítica, 1998.
- Cepas, A., *Crisis y continuidad en la Hispania del siglo III*. Madrid: C.S.I.C., 1997.
- Chic García, G., *El comercio y el Mediterráneo en la Antigüedad*, Madrid: Akal. 2009.
- Gracia Alonso, F.(coord.), *De Iberia a Hispania*, Barcelona: Ariel, 2008.
- Plácido, D., *Hispania Antigua*, vol.I de *Historia de España* dirixida por J. Fontana e R. Villares, Barcelona: Crítica, 2009.
- Roldán, J.M. e SantosYanguas, J., *Historia de España.Vol.2: Hispania Romana*. Madrid: Espasa Calpe, 2004.
- Sanz, R., *Las migraciones bárbaras y la creación de los primeros reinos de Occidente*. Madrid: Editorial Síntesis, 1995.

Tuñón de Lara, M., Tarradell, M e Mangas. J., *Historia de España I: Introducción, Primeras Culturas e Hispania romana*.
Barcelona: Labor, 1987.

Recomendacións
